

Argumentarea oportunității ratificării Acordului cadru între Republica Moldova și Fondul Global pentru Combaterea HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei

Descrierea tratatului

Informații generale. Acordul cadru între Republica Moldova – pe de o parte și Fondul Global pentru Combaterea HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei – pe de altă parte, a fost semnat la data de 16 martie 2017, la Geneva, sub forma unui tratat internațional, fiind constituit din preambul și patru articole care stipulează regulile privind granturile oferite de către Fondul Global, procedura de confirmare a granturilor și alte dispoziții finale precum ar fi modalitatea de corespondență oficială în cadrul Acordului, intrarea acestuia în vigoare, termenul de valabilitate, etc.

Informații privind conținutul tratatului. Acordul cadru între Republica Moldova și Fondul Global pentru Combaterea HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei are drept scop reglementarea procedurii de obținere a finanțării din partea Fondului Global, în vederea combaterii HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei, în conformitate cu noul model de finanțare implementat de către acesta. În contextul aplicării granturilor noului model de finanțare al Fondului Global, formatul de implementare a acestora este reglementat prin intermediul unui cadru juridic ajustat mecanismului de finanțare. Conform acestui proces, fiecare țară eligibilă pentru finanțare urmează să încheie un Acord cadru cu Fondul Global în acest sens.

Analiza de impact

Informații generale. Combaterea bolilor cu conotație socială, cum sunt HIV/SIDA și tuberculoza, rămâne a fi o prioritate pentru Guvernul Republicii Moldova în contextul promovării și menținerii sănătății populației. În ultimii ani, Republica Moldova se confruntă cu un nivel constant ridicat al incidenței și prevalenței maladiilor supra menționate, care afectează mai ales populațiile specifice și grupurile vulnerabile. În pofida multiplelor măsuri care au fost implementate cu sprijinul internațional și prin eforturile naționale și existența tuturor componentelor naționale necesare pentru asigurarea unui răspuns național coordonat la maladiile enunțate, totuși rezultatele sunt modeste, conducând la morbiditatea ridicată și riscul crescut de mortalitate.

În contextul celor expuse, un element și o sarcină comună pentru Guvern, atât pe segmentul HIV/SIDA, cât și al tuberculozei, este identificarea și accesarea surselor de finanțare, îndeosebi atragerea fondurilor care sunt oferite în acest sens de către Fondul Global pentru Combaterea HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei, în vederea realizării activităților prevăzute în cadrul programelor naționale în domeniile respective.

Activitatea Fondului Global și mecanismul de finanțare sunt reglementate de un set de principii care descriu în detaliu fiecare aspect, începând cu principiile de guvernare pînă la coordonarea fiecărui grant în parte. Mecanismul și principiile

date fiind stabilite prin *Regulamentul de Granturi al Fondului Global (2014)* și *Principiile UNIDROIT (2004)*.

La moment, Fondul Global este principalul finanțator multilateral în controlul celor trei maladii, atât la nivel mondial, cât și la nivel național. Începînd cu anul 2003, Fondul Global a acordat Republicii Moldova un suport financiar considerabil întru susținerea programelor naționale de prevenire și combatere a HIV/SIDA și Tuberculozei.

Actualmente, Republica Moldova implementează patru granturi oferite de către Fondul Global – în valoare de 39 431 784 USD. Aceste fonduri sunt oferite țării noastre prin intermediul Consiliului Național de coordonare a programelor naționale de profilaxie și control a infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală (ITS) și de control a Tuberculozei (CNC TB/SIDA). Acesta reprezintă mecanismul central de coordonare a finanțării oferite de către donator, ce reflectă prioritățile și angajamentul Republicii Moldova în combaterea HIV/SIDA, Tuberculozei și a infecțiilor cu transmitere sexuală (ITS).

Aspectul politic, cultural și social.

Granturile acordate de către Fondul Global constituie un sprijin major în creșterea capacității naționale de răspuns în controlul celor două epidemii. Aceste fonduri sunt utilizate în scopul realizării programelor naționale de prevenire și control, dar și a prestării serviciilor calitative pentru îngrijirea persoanelor afectate/infectate, devenite modele și bune practici în regiunea Europei de Est și Asiei Centrale.

Aspectul economic și de mediu.

Conform *Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova 2020”*, sănătatea a fost identificată ca una din problemele critice care conduce la reducerea forței de muncă, a productivității muncii și respectiv a dezvoltării economice a țării.

Semnarea Acordului în cauză este orientată spre reglementarea procedurii de finanțare a proiectelor și programelor lansate de către Fondul Global, în vederea acoperirii amenințărilor la adresa sănătății publice cauzate de HIV/SIDA și tuberculoză, în scopul reducerii și eliminării acestora.

Prin atragerea finanțărilor externe și investițiilor în sănătatea publică, dar în special în controlul maladiilor menționate, vom obține beneficii mai mari pentru societate, inclusiv beneficii economice.

Aspectul normativ.

Acordul cadru între Republica Moldova și Fondul Global pentru Combaterea HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova, tratatele internaționale în vigoare pentru Republica Moldova și alte angajamente asumate de către țara noastră la nivel internațional și regional. Mai mult ca atât, semnarea acestui Acord nu va condiționa adoptarea unor acte normative noi și nici nu va impune modificarea actelor existente.

Aspectul instituțional și organizatoric.

În ceea ce privește aspectul instituțional și organizatoric în scopul realizării prezentului tratat internațional, nu este necesară înființarea unor structuri noi sau modificarea celor existente.

Aspectul financiar.

Până în anul 2014, domeniile HIV/SIDA și tuberculozei au fost în mare parte finanțate din sursele Fondului Global, politica căruia a salutat întotdeauna preluarea unei părți de finanțare de către stat.

Din anul 2015, potrivit cererii de finanțare a țării în cadrul noului model de finanțare al Fondului Global, statul și-a asumat obligațiunea de a spori treptat, până în anul 2017, contribuția sa în controlul celor două maladii.

Însă realitatea este incontestabilă și reieșind din situația destul de complicată din punct de vedere economic, ceea ce presupune reducerea bugetelor și micșorarea finanțării, fapt care deja se resimte în sistemul de ocrotire a sănătății în general și poate afecta domeniile HIV/SIDA și tuberculozei, semnarea Acordului cadru cu Fondul Global, este considerată drept o oportunitate în acest sens.

Aspectul temporar.

Prezentul Acord va intra în vigoare doar după ratificarea de către Parlamentul Republicii Moldova, în conformitate cu prevederile art.11, alin. (1), lit. a al Legii nr. 595-IV din 24.09.1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, și va rămâne valabil pentru o perioadă nelimitată de timp, în vederea asigurării legalității tuturor eventualelor proiecte și programe ale Fondului Global, implementate prin intermediul recipientului principal din sectorul guvernamental al țării noastre.

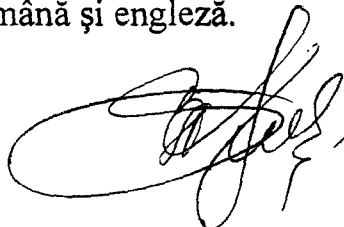
Analiza oportunității ratificării

Proiectul Acordului cadru, a fost înaintat Republicii Moldova de către Fondul Global pentru Combaterea HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei, ca urmare a lansării și implementării noului model de finanțare și drept condiție obligatorie pentru toate statele beneficiare, în vederea accesării de către acestea a fondurilor de finanțare oferite de Fondul Global în lupta contra celor trei maladii.

Demararea procedurii de inițiere a negocierilor și aprobării semnării pe marginea Proiectului Acordului cadru între Republica Moldova și Fondul Global pentru Combaterea HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei, a fost emis prin Decretul Președintelui Nr. 2533-VIII din 21 decembrie 2016, la propunerea Ministerului Sănătății al Republicii Moldova – ca organ responsabil de domeniul sănătății publice, prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Reieșind din cele expuse și din importanța pentru Republica Moldova a Combaterii HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei, considerăm oportun ratificarea Acordului cadru între Republica Moldova și Fondul Global pentru Combaterea HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei, semnat prin corespondență la 16 martie 2017, la Geneva, în limbile română și engleză.

(aprilie 2017)

Aliona SERBULENCO
Viceministru